

มาตรฐานและกระบวนการสหกิจศึกษา :
งานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพและการรับรองงานสหกิจศึกษา

ดร.อลงกต ยะไวยักษ์

1

Cooperative Education

หัวข้อบรรยาย

1. มาตรฐานสหกิจศึกษาที่เกี่ยวข้อง
2. ลักษณะงานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพ
3. การรับรองงานสหกิจศึกษา
4. กิจกรรมกลุ่ม

2

Cooperative Education

Wednesday, June 3, 15

มาตรฐานสหกิจศึกษาที่เกี่ยวข้อง

- ๑ สถานศึกษาต้องจัดหางานที่มีลักษณะเป็นโครงการหรืองานประจำที่ตรงกับสาขาวิชาชีพและเน้นประสบการณ์การทำงาน
- ๑ สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้คัดเลือกนักศึกษา
- ๑ สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการตามความสมัครใจ
- ๑ สถานศึกษาต้องทำความตกลงกับสถานประกอบการให้ทุกตำแหน่งงานมีค่าตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็นตามลักษณะงาน

3

Cooperative Education

มาตรฐานสหกิจศึกษาที่เกี่ยวข้อง

- ๑ สถานศึกษาควรให้ข้อมูลลักษณะงานเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกสถานประกอบการ
- ๑ จำนวนตำแหน่งงานควรมากกว่าจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาอย่างน้อยร้อยละ 10
- ๑ มีการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสรับปรุงตนเองสำหรับการสมัครงานครั้งต่อไป โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ประสานงาน

4

Cooperative Education

ลักษณะงานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพ

- ◎ เน้นงานประจำ (Work-based Learning)
- ◎ เน้นงานโครงการ (Project-based Learning)
- ◎ เน้นทั้งงานประจำและโครงการ (Work and Project-based Learning)

5

Cooperative Education

Work-based Learning

หลักการ

1. ประสบการณ์ในสถานที่ทำงานต้องถูกจัดเตรียมหรือ
กลั่นกรองแล้วโดยสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไข
ของการผลิตบัณฑิตของสถาบันนั้น ๆ
2. ต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างงานที่ทำหรือ
ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานที่ทำงานกับสิ่งที่ศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา

James J. McDonald, 2000
Standardized Work-based Learning Programs in Higher Education

6

Cooperative Education

Project-based Learning

“นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ลึกและมีศักยภาพในการทำงานที่ซับซ้อน ถ้าพวกเขามีโอกาสได้เรียนรู้ในสภาพของโลกแห่งความเป็นจริงด้วยการทำโครงการ ต้องสร้างและจัดการความรู้ที่มีอยู่ ต้องสืบเสาะเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องเขียน ต้องวิเคราะห์ และสื่อสารไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง”

Teaching for Meaningful Learning, 2008

Dr. Brigid Barron and Dr. Linda Darling-Hammond, Stanford University

7

Cooperative Education

Project-based Learning

5 องค์ประกอบสำคัญ

1. ต้องใช้การเรียนการสอนแบบ “โครงการ” เป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตร
2. โจทย์ที่นักศึกษาได้รับต้องนำไปสู่หลักการและแก่นความคิดรวบยอด (Central Concepts) ของเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. ต้องเน้นการสืบเสาะแสวงหาและการสร้างความรู้ด้วยตัวของนักศึกษา (Constructive Investigation)

Thomas, J. W., 2008

A review of Project-based Learning.

8

Cooperative Education

5 องค์ประกอบสำคัญ

4. นักศึกษาต้องขับเคลื่อนงานที่รับผิดชอบตั้งแต่การวางแผน และการจัดการงานให้สำเร็จด้วยตนเอง (Student-driven)
5. ต้องเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจริง (Real World) และอยู่ในความสนใจ

Thomas, J. W., 2008

A review of Project-based Learning. 9

Cooperative Education

ลักษณะงานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพ

- ◎ ตรงตามสาขาวิชาชีพของนักศึกษา
- ◎ เปิดโอกาสให้นักศึกษานำความรู้จากชั้นเรียนมาสู่การปฏิบัติ
- ◎ ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปสามารถทำแล้วเสร็จได้ภายใน 16 สัปดาห์
- ◎ มีประโยชน์ต่อนักศึกษาและสถานประกอบการ
- ◎ เป็นโจทย์หรือประเด็นปัญหาที่ท้าทายความสามารถของนักศึกษา

Cooperative Education

ลักษณะงานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพ

- ◎ ตรงตามหน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษา
ในระหว่างการทำงานในสถานประกอบการ
- ◎ มีวัตถุประสงค์รองรับการทำงานของนักศึกษา
- ◎ ผู้นิเทศงานในสถานประกอบการสามารถทำงานนั้นได้
หรือมีแนวทางอยู่แล้ว
- ◎ มีความปลอดภัยเพียงพอ
- ◎ ไม่เป็นความลับของสถานประกอบการ
- ◎ ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งในองค์กร
- ◎ ฯลฯ

11

Cooperative Education

ตัวอย่างลักษณะงานคุณภาพ

- ◎ นิเทศศาสตร์
งานประจำ : งานผู้ช่วย Producer ได้แก่...
งานโครงการ : การออกแบบฉากและจัดหาสถานที่ถ่ายทำ
ภาพยนตร์เรื่อง.....
- ◎ วิศวกรรมเครื่องกล
งานประจำ : งานผู้ช่วยวิศวกรซ่อมบำรุง ได้แก่...
งานโครงการ : แผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันระบบอัตโนมัติ
ในสายงานการผลิตตัวถังรถยนต์ บริษัท....

12

Cooperative Education

ตัวอย่างลักษณะงานคุณภาพ

๑ ภาษาอังกฤษธุรกิจ

งานประจำ : งานผู้ช่วยเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ได้แก่...

งานโครงการ : รูปแบบจดหมายทางธุรกิจเพื่อการติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศ บริษัท....

๑ สัตวศาสตร์

งานประจำ : งานผู้ช่วยสัตวบาลเล้าพ่อแม่พันธุ์สุกร ได้แก่...

งานโครงการ : การศึกษาระยะเวลาการจัดเก็บน้ำเชื้อพ่อพันธุ์สุกรในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของบริษัท....

13

Cooperative Education

ตัวอย่างลักษณะงานคุณภาพ

๑ รัฐประศาสนศาสตร์

งานประจำ : งานผู้ช่วยเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ได้แก่...

งานโครงการ : การประเมินประสิทธิภาพการทำงานตามแผนกลยุทธ์ประจำปี... อบต.....

๑ นิติศาสตร์

งานประจำ : งานผู้ช่วยนิติกรฝ่ายทรัพยากรบุคคล ได้แก่...

งานโครงการ : การวิเคราะห์ประเด็นทางกฎหมายและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของลูกจ้าง

14

Cooperative Education

ตัวอย่างลักษณะงานคุณภาพ

๑ เศรษฐศาสตร์

งานประจำ : งานผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายกลยุทธ์ทางการตลาด
ได้แก่...

งานโครงการ : การวิเคราะห์การถดถอยทางเศรษฐกิจที่
อาจส่งผลกระทบต่อตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคในเขต
จังหวัดนครราชสีมา

15

Cooperative Education

การรับรองงานสหกิจศึกษา

กระบวนการรับรองงานสหกิจศึกษา

1. สถานประกอบการเสนองานมายังมหาวิทยาลัย
2. เจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาหรือคณาจารย์ผู้รับผิดชอบตรวจสอบประวัติสถานประกอบการและคุณภาพงานเบื้องต้น จะติดต่อสอบถามสถานประกอบการหากข้อมูลไม่ครบหรือไม่ชัดเจน
3. กรอกข้อมูลในฐานข้อมูลของสถานประกอบการและจัดทำแบบรับรองคุณภาพงาน

16

Cooperative Education

กระบวนการรับรองงานสหกิจศึกษา

4. จัดส่งแบบรับรองคุณภาพงานไปยังผู้รับรองงานของสาขาวิชา อาจอยู่ในรูปบุคคลหรือคณะบุคคล
5. เงื่อนไขการรับรองงานขึ้นอยู่กับระดับคุณภาพของงาน
6. งานที่ได้รับการรับรอง จะแจ้งให้นักศึกษาทราบ
7. งานที่ไม่รับรอง ต้องปรับปรุงหรือยกเลิกงานกับสถานประกอบการ

กิจกรรมกลุ่ม

เวลา 10 นาที

1. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละท่านคิดงานสหกิจศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นตัวอย่างเป็นแก่สถานประกอบการก่อนรับนักศึกษา สหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนงานประจำและโครงการ ในสาขาวิชาที่ท่านรับผิดชอบ
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในกลุ่ม โดยมีวิทยากรประจำกลุ่ม ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย